

Ἰσχύς μου καὶ ὕμνησίς μου ὁ Κύριος
(Ψαλμ. 117, 14)

Ψαλῶ τῷ Θεῷ μου ἕως ὑπάρχω. (Ψαλμ. 145, 2)

*****
*****

Δρος Χαραλάμπους Μ. Μπούσια
Μεγάλου Ὑμνογράφου τῆς τῶν Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΚΑΙ ΠΑΝΕΥΦΗΜΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

*
*
* * * * *
*
*

Ἀθῆναι 2010

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΚΑΙ ΠΑΝΕΥΦΗΜΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

Ἡ μνήμη αὐτοῦ τελεῖται τῇ ΙΑ΄ Τουνίου καὶ ἡ τῆς ἀνακομιδῆς τῶν σεπτῶν αὐτοῦ λειψάνων τῇ ΚΕ΄ Αὐγούστου.

Ποίημα Δρος Χαραλάμπους Μ. Μπούσια

*****

ΕΝ Τῶ ΜΙΚΡῶ ΕΣΠΕΡΙΝῶ

Μετὰ τὸν Προοιμιακὸν εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα
ἰστῶμεν στίχους δ΄ καὶ ψάλλομεν τὰ ἐξῆς
Προσόμοια.

Ἦχος α΄. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Βαρθολομαῖον τὸν θεῖον
ἐγκωμιάσωμεν,
τὸν Γαλλιλαῖον ἄνδρα
καὶ περίλαμπρον γόνον
Κανᾶ, ὡς Ἀποστόλων ὑπογραμμόν,
παρῶρησίᾳ τὸν Κύριον
ὁμολογήσαντα Λόγον Θεοῦ σεπτὸν
τοῦ Φιλίππου κατενώπιον.

Ἰσραηλίτην ἐκθύμως
σεπτὸν καὶ ἄδολον
κατὰ Χριστοῦ τὸ ρῆμα,
πάνυ Βαρθολομαῖον
τιμήσωμεν οἱ δῆμοι τῶν εὐσεβῶν
οἰκουμένης ὡς κήρυκα
καὶ φωτιστὴν Ἀρμενίας θεοειδῆ
καὶ Ἰνδίας ὕμνοις πρέπουσι.

Τὸν ὑπομείναντα πόθῳ
Σταυρὸν ὡς Κύριος,
Βαρθολομαῖον, πάντες
καταστέψωμεν ὕμνων
λειρίοις Ἀποστόλων ὡς κορυφὴν

καὶ φωστῆρα ὑπέρλαμπρον
τῆς οἰκουμένης φωτίσαντα ταῖς αὐγαῖς
λόγων κτίσεως τὰ πέρατα.

Ὁν Παντογνώστης ὡς εἶδε
Χριστὸς ὁ Κύριος
καρδίας τοῖς βλεφάροις
τῆς συκῆς ὑποκάτω
καθήμενον οἱ δῆμοι τῶν εὐσεβῶν
εὐφημήσωμεν κράζοντες·
Βαρθολομαῖε, θεόπνευστε μαθητά,
χαῖρε, Λόγου τοῦ Παντάνακτος.

Δόξα. Ἦχος β΄.

Τὸν δεξάμενον τὴν χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος
ἐν ὑπερώῳ τόπῳ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς
καὶ Χριστοῦ τὴν πίστιν κηρύξαντα ἐν τοῖς ἔθνεσι,
Βαρθολομαῖον, ὡς Αὐτοῦ τῶν παθημάτων ὁμόζηλον
τιμήσωμεν καὶ ἐν εὐλαβείᾳ αὐτῷ βοήσωμεν·
Ἀπόστολε πνευματέμφορε, ὁ φίλεργος ἐργάτης τοῦ
Εὐαγγελίου τῆς ἀγάπης, ἀνοιξον ἡμῶν τὰ ὄμματα τῶν
καρδιῶν γνῶναι τὴν ἀλήθειαν καὶ ὁδήγησον τὰ
βήματα ἡμῶν εἰς μίμησιν τῶν κατορθωμάτων σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου....

Ἀπόστιχα. Ἦχος β΄. Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ.

Χαῖρε, ὁ μαθητῆς
Χριστοῦ, Βαρθολομαῖε,
ὁ ἄδολος τοῖς τρόποις,
ὁ τοῦ Σταυροῦ τὸ πάθος
Κυρίου μιμησάμενος.

Στίχος. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος
αὐτοῦ.

Δεῦτε, τὸν εὐλαβῆ
τῆς Γαλιλαίας γόνον,
θεόπνουν Κανανίτην,
εὐτάκτοις μελωδίαις,
Βαρθολομαῖον, μέλψωμεν.

Στίχος. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ.

Χαῖρε, ἡ λαμπηδὼν
Υψίστου Ἀποστόλων,
σεπτοῦ Εὐαγγελίου
ἠδύχορδος κιθάρα,
Βαρθολομαῖε πάνσοφε.

Δόξα. Τριαδικόν.

Πρόσδεξαι εὐμενῶς
πιστῶν δοξολογίαν,
Τριάς ὑπεραγία,
Βαρθολομαῖον ὕμνοις
αἰνούντων τὸν Ἀπόστολον.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ῥύου ἡμᾶς κακῶν
καὶ ἀναγκῶν παντοίων,
Κυρία Θεοτόκε,
ὡς σκέπην σε ὕμνοῦντας
πιστῶν καὶ καταφύγιον.

**Νῦν ἀπολύεις...τὸ Τρισάγιον, τὸ Ἀπολυτίκιον ἐκ
τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ καὶ Ἀπόλυσις.**

*****

ΕΝ Τῷ ΜΕΓΑΛῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

**Μετὰ τὸν Προοιμιακὸν τὸ Μακάριος ἀνὴρ εἰς δὲ τὸ
Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν στίχους στ' καὶ ψάλλομεν
τὰ ἐξῆς Προσόμοια.**

Ἦχος δ'. Ἐδωκας σημείωσιν.

Εὐφημε Ἀπόστολε,
Βαρθολομαῖε θειότατε,
τῆς Κανᾶ γόνε πάνσεπτε,
Φιλίππου συνέκδημε,
Πνεύματος κινύρα,
ὁ ὁμολογήσας
Χριστὸν Θεοῦ εἶναι υἱὸν
καὶ ὑπομείνας Σταυρὸν καὶ θάνατον

διὰ τὸ Εὐαγγέλιον
τὸ ἱερὸν καὶ σωτήριον,
τοῦτο πόθῳ ἐκήρυξας
οἰκουμένης ἐν πέρασι.

Ἄδολε καὶ ἄμεμπτε
Ἰσραηλῖτα, κατεῖδέ σε
ὑποκάτω καθήμενον
συκῆς ὁ Θεάνθρωπος
τῆς ψυχῆς βλεφάροις,
ὁ γινώσκων πάντα
ἐνδόμυχα τῶν καρδιῶν,
Βαρθολομαῖε πνευματοφόρητε,
ὁ παρρησία Κύριον
ὁμολογήσας τὸν εὐσπλαγχνον
βασιλέα περίδοξον
Ἰσραήλ, ἐνθεώτατε.

Χαίρων ἠκολούθησας
Χριστῷ εὐθύς ὥσπερ ἤκουσας
παρ' Αὐτοῦ ὅτι εἶδέ σε
καθήμενον, ἐνθεε,
σὲ προτοῦ γνωρίσαι
ὑποκάτω δένδρου
συκῆς καὶ δήμῳ μαθητῶν
συνηριθμήθης Αὐτοῦ, πανεύφημε
Βαρθολομαῖε, σκῆνωμα
τοῦ Παρακλήτου πανίερον
καὶ περίλαμπρον κλέϊσμα
Ἀποστόλων τοῦ Κτίσαντος.

Πίστει ἐμαθήτευσας,
Βαρθολομαῖε ἀοίδιμε,
Ἀποστόλων ἀκρόρεια,
παρὰ τῷ οἰκτίρμονι
Λόγῳ τοῦ Ὑψίστου
σὺν τῇ ὁμηγύρει
τῶν Γαλιλαίων μαθητῶν,
ἐν ὑπερώῳ μεθ' ὧν καθήμενος
Σιῶν ἐδέξω Πνεύματος
τοῦ Παναγίου τὴν ἔλλαμψιν
συμπληροῦντος ἐλλείποντα.
καὶ ἀσόφους σοφίζοντα.

Θεῖον Εὐαγγέλιον
 λαῶ Ἰνδίας ἐγνώρισας,
 θεοφόρε Ἀπόστολε,
 Φιλίππῳ παμφίλιτατε,
 Μεσοποταμίας
 καὶ τῆς Ἀρμενίας,
 Βαρθολομαῖε θαυμαστέ,
 ἐν ᾗ τὰ πάθη Χριστοῦ ἐζήλωσας
 καὶ σταύρωσιν ὑπέμεινας
 διὰ τὴν μόνην ἀλήθειαν,
 Τησοῦν, ὄν ἠγάπησας
 ἐκ μυχίων καρδίας σου.

Σκῆνός σου τὸ ἅγιον
 ῥιφὲν εἰς ὕδωρ θαλάττιον
 ὑπὸ θείας δυνάμεως
 σεπτῶς κυβερνώμενον
 Λιπαρὰς εἰς νήσους
 ξένως προσωρμίσθη,
 Βαρθολομαῖε, τὰς ἐγγύς
 τῆς Σικελίας, ἃς καθηγίασας
 αὐτῷ καὶ ἃς ἀείποτε
 διαφυλάττεις ἐκ κλύδωνος,
 συμφορῶν καὶ στενώσεων
 κατωδύνων, Ἀπόστολε.

Δόξα. Ἦχος πλ. β´.

Ὁ μὴ πιστεύων ὅτι ἐκ Ναζαρὲτ καλὸν τι προέρχεται
 εὐθύς ὡς τὸν Ναζωραῖον ἐγνώρισας
 Αὐτῷ ἠκολούθησας ὀλοθύμως, Βαρθολομαῖε Ἀπόστολε·
 Μαθητεύσας οὖν παρ' Αὐτῷ καὶ αὐτόπτης καὶ
 αὐτήκοος τῶν θαυμάτων καὶ τῶν λόγων Αὐτοῦ
 γενόμενος ὑπὲρ Αὐτοῦ ἀθλῆσαι κατηξιώθης·
 ὄθεν σήμερον τὴν μνήμην σου ἐορτάζοντες
 καὶ τοὺς τιμίους καμάτους σου
 πρὸς διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου τῆς ἀγάπης σου
 μεγαλύνοντες τὰς θεοπειθεῖς εὐχάς σου αἰτούμεθα
 πρὸς βίον κρείττονα καὶ ζωὴν τὴν ἐν πόλῳ
 αἰωνίζουσαν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Τίς μὴ μακαρίσει σε, Παναγία
 Παρθένε, ...

**Εἴσοδος. Φῶς ἰλαρόν. Τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας
καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.**

**Καθολικῆς Α΄ Ἐπιστολῆς Ἰωάννου τὸ Ἀνάγνωσμα.
(Κεφ. γ΄ 21 – δ΄ 6)**

Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγινώσκη ἡμῶν, παρῶρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν. Καὶ ὁ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους καθὼς ἔδωκεν ἐντολήν. Καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ. Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφηταὶ ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. Ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶ· καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστὶ· καὶ τοῦτό ἐστὶ τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. Ὑμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσὶ. Διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. Ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν· ὁ γινώσκων τὸν Θεὸν ἀκούει ἡμῶν· ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. Ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

**Καθολικῆς Α΄ Ἐπιστολῆς Ἰωάννου τὸ Ἀνάγνωσμα.
(Κεφ. δ΄ 11 -15)**

Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν. Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ

δέδωκεν ἡμῖν. Καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκε τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου. Ὃς ἐὰν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ.

**Καθολικῆς Α΄ Ἐπιστολῆς Ἰωάννου τὸ Ἀνάγνωσμα.
(Κεφ. δ΄ 20 -ε΄ 5)**

Ἀγαπητοί, ἐὰν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῆ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφόν, ὃν ἐώρακε, τὸν Θεὸν ὃν οὐχ ἐώρακε πῶς δύναται ἀγαπᾶν; καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ’ αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστός, ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννηθέντα ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. Αὕτη γάρ ἐστὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ ἐν ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν, ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἢ νικήσασα τὸν κόσμον, ἢ πίστις ἡμῶν. Τίς ἐστὶν ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ;

**ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΙΤΗΝ
Ἰδιόμελα**

Ἦχος α΄.

Εὐφραίνου ἐν Κυρίῳ ἡ τῶν φιλεόρτων ὁμήγυρις τελοῦσα τὴν μνήμην τοῦ ὁμολογητοῦ τῆς θεότητος τοῦ Θεανθρώπου καὶ Ἀποστόλου τῆς οἰκουμένης, Βαρθολομαίου τοῦ μακαρίου καὶ αὐτῷ ἐν εὐλαβείᾳ βόησον· Γαλιλαίας ἄνερ τιμιώτατε καὶ ἄδολε, ὁ κῆρυξ τῆς εὐαγγελικῆς ἀληθείας ἄχρι μαρτυρίου. μὴ παύσῃ Χριστὸν ἡμῖν ἰλεούμενος τοῖς ἀνυμνοῦσι προθύμως τοῦ βίου σου σκάμματα.

Ἦχος β΄.

Τὸν ἀκολουθήσαντα Χριστῷ σὺν Φιλίππῳ καὶ κατιδόντα τὴν Αὐτοῦ θαυματουργίαν, κηρυκτικὴν δρᾶσιν, σταυρικὴν θυσίαν καὶ ἐξανάστασιν,

τὸν δεξάμενον ἐν Σιών τὸ γλωσσοπυρσόμορφον Πνεῦμα
καὶ δι' Αὐτοῦ φωτίσαντα πᾶσαν τὴν οἰκουμένην,
Βαρθολομαῖον τὸν θειότατον, εὐφημήσωμεν·
οὗτος γὰρ πολλὰ παθὼν ἐν τῇ κηρύξει τοῦ Εὐαγγελίου
καὶ σταυρικὸν ὑπομείνας θάνατον
μαρτυρικὸν εἴληφε στέφος καὶ χάριν πρεσβεύειν ὑπὲρ
τῶν τιμώντων αὐτοῦ τὴν ἐνάθλησιν.

Ἦχος γ´.

Μαρτυρικῶς ὑπὸ Ἀστυάγου ἐν Οὐρβανουπόλει
τελευτήσας κατεστόλισας σοῖς αἵμασι τοὺς
ἀποστολικούς σου πόδας, Βαρθολομαῖε πανεύφημε·
ὄθεν σήμερον τὴν μνήμην σου ἐορτάζοντες
τὴν ἀποστολικὴν σου δρᾶσιν μεγαλύνομεν
καὶ Χριστὸν δοξάζομεν τὸν παρέχοντα ἡμῖν εὐχαῖς
σου τὸ ἄμετρον ἔλεος.

Ἦχος δ´.

Περιοδεύσας σὺν Φιλίππῳ καὶ Μαριάμνῃ τὴν Μικρὰν
Ἀσίαν ἐν Τεραπόλει ὑπὸ τῶν σῶν ἀστραγάλων
ἐκρεμάσθης, ἔνθα ὁ Φίλιππος μαρτυρικῶν ἡξιώθη
στεφάνων, καὶ ἐν Ἀρμενίᾳ σταυρόν, ὡς ὁ Κύριος,
καθυπέμεινας, Βαρθολομαῖε Ἀπόστολε·
ὄθεν ὡς μάρτυρα Κυρίου ὑμνοῦντές σε
καὶ ὡς σπορέα τῆς εὐσεβείας μεγαλύνοντες
τὰς ἀδιαλείπτους σου εὐχὰς ἐξαιτούμεθα
πρὸς ἀρετῆς ὀλοκλήρωσιν.

Δόξα. Ὁ αὐτός.

Απόστολε καὶ Μάρτυς, Βαρθολομαῖε,
ὁ ἐπὶ σταυροῦ τὸ ζῆν ἐκμετρήσας,
χάριν ἰαμάτων εἴληφας καὶ πρεσβευτῆς τῶν τιμώντων
σε γέγονας θερμότατος· ὄθεν τὴν μνήμην σου
περιχαρῶς ἐορτάζοντες ὡς Εὐαγγελίου κήρυκα
θεόπνευστον μακαρίζομεν καὶ πιστῶν ἐν δεινοῖς
προστάτην καὶ πρόμαχον.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἐκ παντοίων κινδύνων τοὺς δούλους σου φύλαττε, ...

**Εἰς τὸν Στίχον. Στιχηρὰ Ἀπόστιχα.
Ἦχος πλ. α΄. Χαίροις, ἀσκητικῶν.**

Χαίροις, Βαρθολομαῖε σεπτέ,
ὁ Γαλιλαῖος μαθητῆς τοῦ Παντάνακτος,
ὁ ἔνθεος Κανανίτης,
Ἰσραηλίτης σεμνός,
ἄδολος καὶ σώφρων,
φίλος γνήσιος
Φιλίππου καὶ ἄοκνος
χριστοκῆρυξ, ἀλήθειαν
ἐν τῇ Ἀσίᾳ
τῇ Μικρᾷ, Ἀρμενία τε
καὶ τοῖς πέρασι
τῆς Ἰνδίας, πανεύφημε,
ὄλαις σου ταῖς δυνάμεσι
κηρύξας πρὸς κράτυνσιν
Εὐαγγελίου τοῦ θεοῦ
καὶ τοῦ ἁγίου ὀνόματος
Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος,
τοῦ παρέχοντος τῷ κόσμῳ
τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχος. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος
αὐτοῦ.

Χαίροις, ὁ μαργαρίτην εὐρῶν
τὸν πολυτίμητον, Ἀπόστολε πάντιμε
Κυρίου, Βαρθολομαῖε,
τὸν Λόγον τοῦ Πλαστουργοῦ
ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, προερχόμενον
δυσφήμου ἐκ πόλεως,
Ναζαρέτ, ἣν ἀνέδειξεν
εὖσημον πᾶσι,
Ναζωραῖον Θεάνθρωπον,
Οὗ ἔθαύμασας
τὴν διόρασιν, πάνσοφε,
καὶ ὄνπερ ὠμολόγησας
εὐθύς μέγαν ἄνακτα
τοῦ Ἰσραήλ, καὶ προθύμως
τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον
ἐν πᾶσι τῇ κτίσει
Οὗ ἐκήρυξας, θεόφρον,
ἄχρις ἀθλήσεως.

Στίχος. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ.

Χαίροις, ὁ σὺν Φιλίππῳ σεπτῶ
καὶ Μαριάμνῃ τῇ πανάγνῳ ὁμαίμονι
αὐτοῦ εἰς Μικρὰν Ἀσίαν,
Βαρθολομαῖε, Χριστοῦ
ὄνομα κηρύξας
τὸ πανάγιον
καὶ κρέμασιν ἔμπονον,
μάκαρ, ἐξ ἀστραγάλων σου
καθυπομείνας
σὺν αὐτοῖς, καρτερόψυχε,
ἀλλὰ χάριτι
σῶος μείνας τοῦ Πνεύματος,
ἵνα τὸ φῶς τῆς πίστεως
ἀνάψῃς, μακάριε,
ἐν ἐνδοτέρῳ Ἰνδία
καὶ Ἀρμενία, ὁμόζηλος
ἐν ᾧ τοῦ Κυρίου
τῶν παθῶν σαφῶς ἐγένου
διὰ σταυρώσεως.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ´.

Τὸν φωτισθέντα ὑπὸ τοῦ γλωσσοπυρσομόρφου
Πνεύματος καὶ φωτίσαντα τὰ πέρατα ἀστραπαῖς τῶν
αὐτοῦ φθεγμάτων, Βαρθολομαῖον τὸν Ἀπόστολον,
τιμῆσωμεν ὡς φωστῆρα τῆς εὐσεβείας ἀείφωτον
καὶ ἐν κατανύξει αὐτῷ βοήσωμεν·
Ὁ τῇ αἴγλῃ τοῦ Παρακλήτου ἀεὶ ἐλλαμπόμενος,
ταῖς παμφώτοις σου πρεσβείαις ἡμᾶς καταφώτισον
τοὺς ἐν ἀγνωσίας ζόφῳ καθεύδοντας
καὶ ἀξίωσον ἀπολαῦσαι τῶν ὀλοφώτων τοῦ πόλου
σκηνωμάτων
τοὺς ἐορτάζοντας πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Δέσποινα, πρόσδεξαι....

Νῦν ἀπολύεις... **τὸ Τρισάγιον καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον.**

Ἦχος πλ. α´. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Δεῦτε πάντες Ἀπόστολον εὐφημήσωμεν
Βαρθολομαῖον τὸν πάνυ,
Ἰσραηλίτην σεμνόν,

έν ᾧ δόλος οὐχ εὐρέθη, ὡσπερ Κύριος
 ἔφη, Ὁν Λόγον τοῦ Θεοῦ
 ὠμολόγησεν αὐτὸς
 ἐνώπιον τοῦ Φιλίππου
 καὶ Ἰσραὴλ Βασιλέα,
 θερμὰς λιτὰς αὐτοῦ αἰτούμενοι.

Θεοτοκίον. Χαῖρε, πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος...

Ἀπόλυσις.

*****

ΕΝ Τῷ ΟΡΘῶ

**Μετὰ τὸν Ἐξάψαλμον τὸ Ἀπολυτίκιον, ὡς ἐν τῷ
 Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ, μετὰ δὲ τὴν α΄ Στιχολογίαν
 Κάθισμα.**

Ἦχος α΄. Τὸν τάφον Σου, Σωτήρ.

Τὸν ἄδολον, ἀγνὸν
 καὶ σεπτὸν Κανανίτην
 τιμήσωμεν λαμπρῶς
 μαθητὴν ὡς Κυρίου
 σεμνὸν καὶ Ἀπόστολον
 θαυμαστὸν ὡς τοῦ Πνεύματος
 σκεῦος τίμιον
 τοῦ Παναγίου βοῶντες·
 Χαῖρε, πάνσοφε
 Βαρθολομαῖε, Μαρτύρων
 εὐτόλμων ἀκρόρεια.

Δόξα. Τὸ αὐτό. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Πιστῶν καταφυγή,
 Παμμακάριστε Μῆτερ,
 κατάπεμψον ἡμῖν
 τοῦ Υἱοῦ σου ἐλέη
 τοῖς σὲ μακαρίζουσι
 σωτηρίας ὡς πρόξενον,
 ὑπερύμνητε
 Θεογεννητορ, μερόπων
 καὶ ἰθύντειραν
 ἀπλανεστάτην πρὸς πόλον
 βροτείου συστήματος.

Μετὰ τὴν β΄. Στιχολογίαν Κάθισμα.
Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Χριστὸν ὡμολόγησας
 Θεοῦ Πατρὸς ὡς Υἱὸν
 εὐθύς ὡς ἐώρακας
 ἐν Γαλιλαίᾳ Αὐτὸν
 καὶ τῆς διοράσεως
 ἔγνωσ Αὐτοῦ τὸ βάθος,
 μάκαρ Βαρθολομαῖε,
 εὖχος σεπτῶν κηρύκων
 καὶ σοφῶν Ἀποστόλων,
 ὁ λόγων σου αὐγάσας βολαῖς
 πᾶσαν ὑφήλιον.

Δόξα. Τὸ αὐτό. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Σεμνή Παμμακάριστε,
 Μητέρα Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ,
 τοῖς δούλοις σου βράβευσον
 χαρὰν σοῦ Θείου Υἱοῦ,
 τὴν χάριν τὴν ἄφθονον
 καὶ θεϊκὴν εἰρήνην,
 Παναγία Παρθένε,
 πόρρω ἡμῶν ταχέως
 πολεμίων τὰ πλήθη
 καὶ θλίψεων πολλῶν τὴν ἀχλὺν
 ἀποδιώκουσα.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον Κάθισμα.
Ἦχος γ΄. Τὴν ὠραιότητα.

Τὸν μὴ πιθόμενον Φιλίππου ῥήμασι
 γνωρίσαι Κύριον ὡς προερχόμενον
 ἐκ τῆς δυσφήμου Ναζαρέτ, θεόπνουν Βαρθολομαῖον,
 τὸν εὐθέως Κτίσαντος εἶτα ὁμολογήσαντα
 Λόγον Τοῦτον πάνσεπτον εὐσχημόνως τιμήσωμεν
 ὡς Θείων Ἀποστόλων πυξίον, χαῖρε, αὐτῷ τρανῶς
 βοῶντες.

Δόξα. Τὸ αὐτό. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τὴν σκοτισθεῖσάν μου ψυχὴν καταύγασον
 φωτὶ τῆς χάριτος τοῦ Θείου Τόκου σου,

ἀγνή Παρθένε, Μαριάμ, ἐλπίς τῶν ἀπηλπισμένων,
καὶ ἀχλὺν ἀπέλασον τῶν ἀπείρων παισμάτων μου,
ὅπως εὖρω ἔλεος ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς Κρίσεως
καὶ πόθῳ ἀσιγήτως βοᾷ σοι· Χαῖρε, ἡ Κεχαριτωμένη.

Τὸ α΄ Ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου καὶ τὸ Προκείμενον.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ...

Στίχος. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ.

Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν (Κεφ. ι΄ 16 - 21).

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς αὐτοῦ μαθηταῖς· Ὁ ἀκούων ὑμῶν
ἐμοῦ ἀκούει...

Ζῆτει τῇ Η΄ Νοεμβρίου.

Δόξα. Ταῖς τοῦ Ἀποστόλου πρεσβείαις, Ἐλεῆμον,...

Καὶ Νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου πρεσβείαις, Ἐλεῆμον,...

Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β΄.

Στίχος. Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα
ἔλεός Σου καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρισμῶν Σου
ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.

Τὸν κηρύξαντα τὴν εὐσέβειαν ἐν Ἀρμενίᾳ καὶ Ἰνδία
καὶ ἀθλήσει βεβαιώσαντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας,
Βαρθολομαῖον τιμήσωμεν τὸν Ἀπόστολον,
ὡς πηγὴν δαψιλεστάτην χαρίτων οὕτω λέγοντες·
Ὁ δεξιόμενος ἐν Σιών τὴν ἔλλαμψιν τοῦ Παρακλήτου
Πνεύματος
καὶ δι' Αὐτοῦ φωτίσας τοὺς ἐν ἀγνοσίᾳ σκιᾷ
καθεύδοντας,
φώτισόν μου τὰ σκότη
καὶ ὁδήγησόν με πρὸς φῶς ἀπαθείας καὶ νήψεως.
Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν Σου...

Εἶτα ὁ Κανὼν τοῦ Ἀποστόλου, οὔ ἢ ἡ ἀκροστιχίς·
«Βαρθολομαίου, ἀνδρὸς ἀδόλου αἴνος. Χ. Μ. Μ.»

Ῥδὴ α΄. Ἦχος δ΄. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Βλαστὸν ἱερώτατον,
Βαρθολομαῖον Ἀπόστολον,
Κανᾶ μακαρίσωμεν
ὡς Γαλιλαῖον σεπτόν,
χριστοκήρυκα
καὶ Μάρτυρα γενναῖον,

Σταυροῦ ὑπομείναντα
πάθος κατώδυνον.

Απόστολε πάνσοφε,
Βαρθολομαῖε, τοῦ φίλου σου
Φιλίππου τοῦ σώφρονος,
ἀκούων λόγων Χριστοῦ
ἦλθες τάχιστα,
τρισμακάαρ, ὑπαντιῆσαι,
ἐξ ὅλης καρδίας σου
ἵη ἠκολούθησας.

Ρανίσιν ἰδρώτων σου,
Βαρθολομαῖε, κατήρδευσας
Ἰνδίας τὰ πέρατα
καὶ Ἀρμενίαν, σοφέ,
ἦν ἐπότισας
αἱμάτων σου τιμίων
ῥανίσιν, Ἀπόστολε
πνευματοφόρητε.

Θεοτοκίον.

Θεὸν καθικέτευσε
τὸν σὸν Υἱόν, Παμμακάριστε,
ὑπὲρ τῶν τιμώντων σε
καὶ ἀνυμνούντων λαμπρῶς
θαυμασίων σου
τὸ πλῆθος, Θεοτόκε,
ἀγνή ἀειπάρθενε,
κόσμου προσφύγιον.

Ῥδὴ γ´. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους.

Ο γνήσιος μύστης εὐσεβείας,
Φιλίππου ὁ φίλος ὁ σεμνός,
Βαρθολομαῖε, ὄνομα
Κυρίου ἐμεγάλυνας
κηρύγματι ἐνθέρμῳ σου
καὶ πανακλίμῳ ἀθλήσει σου.

Λιπὼν Γαλιλαίαν σὺν Φιλίππῳ
καὶ τῇ Μαριάμνῃ τῇ αὐτοῦ
ὀμαίμονι ἐκήρυξας,

Βαρθολομαΐε πάνσοφε,
τὸ θεῖον Εὐαγγέλιον
εἰς δῆμους Τεραπόλεως.

Οὐράνιον φῶς, Βαρθολομαΐε,
μετὰ τὴν σεπτὴν Πεντηκοστὴν
φωτίσαν σε ᾠδήγησεν
εἰς ἔθνη σε ἀλήθειαν
κηρῦξαι Διδασκάλου σου,
Λόγου Θεοῦ τοῦ Παντάνακτος.

Θεοτοκίον.

Μητρόθεε Κεχαριτωμένη,
σεμνὴ Παμμακάριστε, πιστῶν
ἰθύντειρα πρὸς θέωσιν,
ψυχῆς νηὸς μου οἶακας
χερσὶ σεπταῖς σου βάστασον
ἐν ταῖς τοῦ βίου μου κλύδωσι.

Κάθισμα. Ἦχος γ´. Θείας πίστεως.

Θεοτίμητε Βαρθολομαΐε,
Εὐαγγέλιον σεπτὸν κηρύξας
ἐν τοῖς ἔθνεσιν Ἀσίας καὶ ἄθλησιν
καθυπομείνας στερόρῳς ἀναδέδειξαι
παθῶν Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ὁμόζηλος,
Ὅν ἰκέτευσεν ὑπὲρ τῶν ἀνευφημούντων σε
ἀπαύστως μελιρρύτοις μελωδήμασι.

Δόξα. Τὸ αὐτό. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Παμμακάριστε Θεογεννητορ,
Μῆτερ ἄφθορε Θεοῦ τοῦ Λόγου,
ἡ ἀπαύστως εὐσεβεῖς ἐποπτεύουσα
ἐκ τῆς εὐκλείας σου ὕψους καὶ σκέπουσα
τοὺς μεγαλύνοντας σοῦ τὰ θαυμάσια,
ρύου θλίψεων, κακώσεων καὶ στενώσεων
τοὺς πίστει καταφεύγοντας σῆ χάριτι.

ᾠδὴ δ´. Ὁ καθημένος ἐν δόξῃ.

Αποστόλων θεοσόφων
ὠραιότης, ὃν Ὑψιστος
ἦνεσεν ὡς ἄνδρα

ἄδολον, ὑπὲρ θείας πίστεως,
 Βαρθολομαῖε παμμάκαρ, ἐκοπίασας
 καὶ ἐξέχεας
 τὸ πολυτίμητον αἷμά σου.

Ἰσχυρόν, Βαρθολομαῖε,
 ἔσχες σύμμαχον Κύριον
 ἐν τοῖς σοῖς ἀγῶσι
 πρὸς Εὐαγγελίου διάδοσιν
 καὶ τῇ Αὐτοῦ θεία χάριτι ἐφώτισας
 τοὺς καθεύδοντας
 ἐν ἀγνωσίᾳ, φωτόλαμπρε.

Ὁ τῶν Ἀρμενίων ἄναξ,
 Ἀστιάγης, ἐσταύρωσε
 σέ, Βαρθολομαῖε,
 τὸν τῆς ἀληθείας Ἀπόστολον,
 τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ παθῶν ὁμόζηλον
 ἀπολαύοντα
 νῦν οὐρανίου λαμπρότητος.

Θεοτοκίον.

Υπερύμνητε Παρθένε,
 Παμμακάριστε Δέσποινα,
 Κεχαριτωμένη
 Μητερ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Παντάνακτος,
 μὴ διαλίπης σοὺς δούλους κατοικτίρουσα
 τοὺς ἐν κλύδωσι
 καὶ ἐλεοῦσα σοὺς πρόσφυγας.

Ῥδὴ ε΄. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Ἀπαύστως ὑμνοῦμέν σε,
 Βαρθολομαῖε πάντιμε,
 τὸν ὁμολογήσαντα ἐν πίστει
 καὶ παρρησίᾳ
 πολλῇ τὸν Λόγον Θεοῦ,
 Χριστόν, βασιλέα Ἰσραὴλ
 καὶ Δεσπότην κτίσεως,
 Γαλιλαῖε θεόσοφε.

Ναὲ ἀγιότητος,
 Βαρθολομαῖε, βήμασι

πόθῳ ἠκολούθησας Κυρίου
καὶ ἀνεδείχθης
Αὐτοῦ σεμνὸς μαθητῆς,
ὁ ἄχρι θανάτου σταυρικοῦ
μεγαλύνας ὄνομα
τὸ Αὐτοῦ ὑπεράγιον.

Δραμῶν σὺν τῷ φίλῳ σου,
Φιλίπῳ, πνευματέμφορε,
καὶ τῇ Μαριάμνῃ, αὐταδέλφῳ
αὐτοῦ εὐψύχῳ,
Βαρθολομαῖε κλυτέ,
λαοὺς κατεφώτισας τῶν σῶν
λόγων ἀμαρύγμασι,
μάκαρ, Τεραπόλεως.

Θεοτοκίον.

Προάς μου ἀπόσμηξον
δακρύων, Μητροπάρθενε,
μάκτρῳ ἀντιλήψεώς σου θείας
καὶ προστασίας
σῆς ἀνυστάκτου, ἀγνή,
ἀπάντων πιστῶν καταφυγή,

Παναγία Δέσποινα,
ἀγλαῆ Παμμακάριστε.

Ῥδὴ σι´. Τὴν θείαν ταύτην.

Ὁμολογήσας τὸν Κύριον
θεοῦ Υἱὸν σαφῶς πᾶσιν ἔδειξας
τὴν ἐνοικοῦσάν σοι
χάριν, Κανᾶ θεῖον βλάστημα,
σεπιτὲ Βαρθολομαῖε, σοφὲ Ἀπόστολε.

Σαλπίσας λόγον σωτήριον
εἰς ἔθνη τῆς Ἀσίας ἐσφράγισας
τὴν πολιτείαν σου,
Βαρθολομαῖε, δι' αἵματος
τιμίου σου, παμμάκαρ,
Μάρτυς Ἀπόστολε.

Ανοίξας κόρας καρδίας σου
 Χριστός, Βαρθολομαΐε, ήξιωσε
 σὲ βλέπειν ἄρρήτα,
 βροτοὶ ἅ βλέπειν οὐ δύνανται,
 Θεὸς Πατὴρ ἅ φίλοις
 Αὐτοῦ ήτοίμασε.

Θεοτοκίον.

Δωρεοδότην φιλόανθρωπον,
 Χριστόν, ή άπειράνδρωσ κυήσασα,
 Θεογεννήτρια,
 δώρησαι πᾶσιν οἰκέταις σου
 σὲ άνυμνολογοῦσιν
 ἄμφω ὑγίειαν.

Κοντάκιον. Ἦχος πλ' δ'. Τῆ Ὑπερμάχῳ.

Βαρθολομαῖον Κανανίτην εὐφημήσωμεν,
 ὡς βασιλέα Ἰσραὴλ ὁμολογήσαντα
 καὶ Υἱὸν Θεοῦ Ὑψίστου, τὸν Ναζωραῖον
 Τησοῦν, παρ' Οὗ τοὺς πόδας ἐμαθήτευσσε
 ταπεινῶς, ἄπλοῦν, φιλάρετον καὶ ἄδολον
 ἄνδρα κράζοντες· Χαίροις, μάκαρ Ἀπόστολε.

Ὁ Οἶκος.

Ἄδολε, Γαλιλαΐε
 ἄνερ, Βαρθολομαΐε,
 ἀλήθειαν ὁ κόσμῳ κηρύξας
 καὶ παθῶν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ
 ἐν τῆ Ἀρμενίᾳ ἐποφθεῖς, ἔνθεε,
 ὁμόζηλος, ἐπάκουσον
 ἡμῶν πανευλαβῶς βοῶντων·

Χαῖρε, κιθάρα τῆς ἀληθείας·
 χαῖρε, κινύρα τῆς εὐσεβείας.

Χαῖρε, Γαλιλαΐε θεόφρον καὶ ἄδολε·
 χαῖρε, πανωραῖε Ὑψίστου Ἀπόστολε.

Χαῖρε, ὅτι ὠμολόγησας τὸν Χριστὸν Θεοῦ υἱόν·
 χαῖρε, ὅτι κατεφώτισας τῆς Ἀσίας τὸν λαόν.

Χαῖρε, τοῦ Παρακλήτου ὁ δεξάμενος λάμπιν·
 χαῖρε, τοῦ Θεανθρώπου μεγαλύνας τὴν πίστιν.

Χαῖρε, βλαστὸς Κανᾶ ἱερώτατος·
χαῖρε, σκηπτὸς δριμύς τοῦ ἀλάστορος.

Χαῖρε, πιστῶν πρὸς Χριστὸν ποδηγέτης·
χαῖρε, ἡμῶν πρὸς σκηναὸς πόλου δείκτης·

Χαίροις, μάκαρ Ἀπόστολε.

**Καὶ ἀναγιγνώσκεται τὸ Μηνολόγιον τῆς ἡμέρας, ἧτοι
τῆς ΙΑ΄ Ἰουνίου. Εἶτα λέγομεν.**

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου
Βαρθολομαίου.

Στίχοι.

**Ἐρχόμενος πρὸς Χριστόν, Βαρθολομαῖε,
σταυρὸν ὑπέμεινας καὶ δόξης ἐγεύσω.**

Συναξάριον.

Ὁ ἐνδοξος καὶ πανεύφημος ἀπόστολος
Βαρθολομαῖος ὑπῆρξεν εἷς τῶν δώδεκα μαθητῶν τοῦ
Θεανθρώπου Ἰησοῦ καταγόμενος ἐκ τῆς Κανᾶ τῆς
Γαλιλαίας. Ὀνομάζεται καὶ Ναθαναήλ, ὡς ἀναφέρεται
ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ Ἰωάννου, ἐν ᾧ ἀπουσιάζει τὸ
ὄνομα Βαρθολομαῖος, ἐνῶ ἐν τοῖς συνοπτικοῖς
Εὐαγγελίοις ὁμοῦ μετὰ Φιλίππου τοῦ Ἀποστόλου
ἀναφέρεται μόνον Βαρθολομαῖος ἀπουσιάζοντος τοῦ
ὀνόματος Ναθαναήλ.

Τὸν Ἀπόστολον Βαρθολομαῖον ἐκάλεσεν ἐν τῷ κύκλῳ
τοῦ μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ ὁ φίλος αὐτοῦ Φίλιππος
λέγων· «Ὦν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ
προφῆται, εὐρήκαμεν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ
Ναζαρέτ» (Ἰωάν. α΄ 46). Ἡ ἀπάντησις τοῦ
Βαρθολομαίου τότε ἦτο ἀπορρίπτικὴ καὶ
παροιμιώδης· Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν
εἶναι»; (Ἰωάν. α΄ 47), ἀλλὰ προσέκρουσεν ἐν τῇ
ἐπιμονῇ τοῦ Φιλίππου λέγοντος· «Ἐρχου καὶ ἴδε»
(Ἰωάν. α΄ 47). Δι' αὐτὸν ὁ Χριστὸς εἶπε τῷ
Φιλίππῳ· «Ἴδε ἀληθῆς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ
ἔστι» (Ἰωάν. α΄ 48) καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν
ἴδιον εἶπε μὲ τὴν θεϊκὴν αὐτοῦ διορατικότητα·
«Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν
εἶδόν σε» (Ἰωάν. α΄ 49), διὰ νὰ δεχθῇ τὴν
προφητικὴν τοῦ Βαρθολομαίου ὁμολογίαν· «Ἐαββί, Σὺ

εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ» (Ἰωάν. α΄ 50).

Μετὰ τὴν Πεντηκοστὴν καὶ τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ Παναγίου Πνεύματος ὁ Ἀπόστολος Βαρθολομαῖος ἐδίδαξε τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου ἐν Φρυγίᾳ καὶ Λυκαονίᾳ μετὰ Φιλίππου καὶ Μαριάμνης, τῆς αὐτοῦ ὁμαίμονος. Μετὰ τὴν μαρτυρικὴν τελευτὴν τοῦ Φιλίππου ἐν Τεραπόλει ἦλθε Χριστὸν κηρῦξαι ἐν Μεσοποταμίᾳ καὶ Ἰνδίᾳ καὶ ὁμοῦ μετὰ τοῦ Ἀποστόλου Τούδα ἐν Ἀρμενίᾳ, ἧς καὶ θεωρεῖται θεμελιωτῆς τῆς Ἐκκλησίας. Μαρτυρικῶς διὰ σταυρικοῦ θανάτου καὶ δὴ κατὰ κεφαλῆς ἐτελεύτησεν ἐν Οὐρβανουπόλει τῇ προσταγῇ τοῦ βασιλέως Ἀστυάγου.

Τὸ χαριτόβρυτον αὐτοῦ σκῆνωμα κλεισθὲν ἐν μεταλλικῇ λάρνακι ἐρρίφη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ προσωρμίσθη εἰς τὰς νήσους Λιπάρας τὰς ἐγγὺς τῆς Σικελίας, ἔνθα πλεῖστα ἐπετέλεσε καὶ ἐπιτελεῖ θαύματα καὶ ἔνθα μεγαλοπρεπῆς Ναὸν ἐδομήθη πρὸ αὐτοῦ τιμὴν καὶ δόξαν. Ἀργότερον τμήματα τῶν αὐτοῦ λειψάνων μετεκομίσθησαν εἰς Φραγκφούρτην καὶ Καντέρμπουρου τῆς Ἀγγλίας.

Ταῖς αὐτοῦ ἀγίαις πρεσβείαις, Χριστέ, ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ῥδὴ ζ΄. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Ὁ τὰ στίγματα

Κυρίου ἐν σαρκίῳ σου
φέρων ὑπέμεινας
ὡσπερ Ἐκεῖνος σταυρὸν
καὶ ἠθλησας ἄριστα,
πνευματοφόρητε,
κῆρυξ χάριτος
τῆς θείας διαπρύσιε,
εὐλαβὲς Βαρθολομαῖε.

Λαμπηδόσι σου

ῥημάτων κατεφώτισας
λαοὺς, Ἀπόστολε
Βαρθολομαῖε σεπτέ,
καὶ λόγων πυρσεύμασι
παμφαεστάτων σου
τοὺς καθεύδοντας
ἐν ἀγνωσίᾳ, ἔνθεε

χριστοκῆρυξ, σκοτομήνη.

Ὁλβε πάντιμε
 χαρίτων θείου Πνεύματος,
 σοῦ θεῖον σκῆνωμα
 εἰς τῆς θαλάσσης ῥιφὲν
 τὰ ὕδατα ἔφθασεν
 εἰς νήσους, ἔνθεε
 Μάρτυς πίστεως,
 Λιπάρας, αἴς σῆ χάριτι
 βοηθεῖς, Βαρθολομαῖε.

Θεοτοκίον.

Ὑμνωδίαις σε
 τιμῶμεν, Παμμακάριστε
 καὶ μεγαλύνομεν
 σῶν θαυμασίων πληθύν,
 πιστῶν τὰ συστήματα,
 Θεογεννήτρια,
 τὰ προστρέχοντα
 ἐκάστοτε σῆ χάριτι
 καὶ ἐτοίμη προστασία.

Ῥδὴ η΄. Παῖδας εὐαγεῖς.

Ἄδολε Ἰσραηλῖτα ἄνερ,
 τρισμάκαρ Βαρθολομαῖε, περιώδευσας
 σὺν Φιλίππῳ, φίλῳ σου
 καὶ αὐτοῦ ὁμαίμονι,
 Φρυγίαν, Ἰεράπολιν
 καὶ τὴν ἐλάσσονα
 Ἀσίαν ὑφηγούμενος πᾶσιν
 ἦθη, χριστοκῆρυξ,
 σεπτοῦ Εὐαγγελίου.

Ἰλεων ἡμῖν, Βαρθολομαῖε,
 ἀπέργασαι Ἰησοῦν τοῖς ἀνυμνοῦσί σε
 καὶ τιμῶσι μνήμην σου
 τὴν σεπτὴν, Ἀπόστολε,
 Κανᾶ βλαστὲ θειότατε,
 ὃν ἐσαγήνευσε
 Χριστός, ὁ τὰς καρδίας μερόπων
 καὶ νεφροῦς ἐτάζων,

Θεοῦ Ὑψίστου Λόγος.

Νέκρωσον σαρκὸς ἡμῶν τὰ πάθη
καὶ ζώωσον πνεῦμα πάντων τῶν τιμώντων σε
ὡς σοφὸν Ἀπόστολον,
τὸν καθυπομείναντα
σταυρὸν διὰ τὸ ὄνομα
Χριστοῦ τὸ ἅγιον,
στερῶς ἐν Ἀρμενίᾳ, Θεόφρον,
ὑπὸ βασιλέως
αὐτῆς, Βαρθολομαῖε.

Θεοτοκίον.

Ἦμβρον θείας χάριτος θεόθεν
κατάπεμψον, Θεοτόκε, τοῖς ὑμνοῦσί σε
καὶ τὸ μέγα ἔλεος
τοῦ Υἱοῦ σου, Δέσποινα,
Κυρίου, Παμμακάριστε,
παντελεήμονος
καὶ ἄγαν φιλανθρώπου, Παρθένε,
Κεχαριτωμένη,
Κυρία Ἐλεοῦσα.

ᾠδὴ θ´. Ἄπας γηγενῆς.

Στιῦλε ἀράγαξ
Χριστοῦ θείας πίστεως,
ἡμᾶς στερέωσον
ἐν τῇ πίστει, Ἄγιε
Βαρθολομαῖε,
τοὺς μεγαλύνοντας
ἀγῶνας τοὺς τιμίους σου
πρὸς ἐπικράτησιν
ἀληθείας,
τοῦ σεπτοῦ ὀνόματος
Ἰησοῦ, τοῦ Υἱοῦ τοῦ Παντάνακτος.

Χαῖρε, Θεαυγῆς
Ἀπόστολε, κλέϊσμα
ἡμῶν τῆς πίστεως,
Γαλιλαῖε πάνσοφε,
Βαρθολομαῖε,
χαρίτων μέλαθρον,

οὔπερ ῥιφέν τὸ σκήνωμα
 μετὰ τὴν ἄθλησιν
 τὴν τιμίαν
 εἰς θαλάσσης ὕδατα
 εἰς Λιπάρας τὰς νήσους κατέφθασεν.

Μάρτυρος Θεοῦ

τὸ στέφος ἀπέλαβες
 ὡς νίκης σύμβολον
 κατ' ἐχθρῶν, Ἀπόστολε
 Βαρθολομαῖε,
 καὶ εἰσελήλυθας
 εἰς δώματα οὐράνια
 τῷ Διδασκάλῳ σου
 συγχορεύειν
 εἰς αἰῶνας ἅπαντας,
 στεφοδότῃ Χριστῷ, ἄνερ ἔνδοξε.

Θεοτοκίον.

Μῆτερ τοῦ Θεοῦ,

σεμνὴ Παμμακάριστε,
 σοὺς δούλους ἔμπλησον
 χαρμονῆς τοὺς μέλποντας
 Βαρθολομαίου
 τὰ κατορθώματα
 καὶ μελιχροῖς μελίσμασι
 σὲ μακαρίζοντας
 ὡς δοχεῖον
 χάριτος πολύτιμον
 καὶ τερπνὸν παρθενίας ἀλάβαστρον.

Εξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Βαρθολομαῖε τρισμάκαρ,
 ὁ τὸν Χριστὸν Θεοῦ Υἱὸν
 προθύμως ὁμολογήσας
 καὶ βασιλέα Ἰσραήλ,
 Αὐτοῦ ἐζήλωσας πάθος
 τὸ τοῦ σταυροῦ, χριστοκῆρυξ.

Θεοτοκίον.

Χαρᾶς τοῦ κόσμου αἰτία,
 ἀλεξιτήριον σεπτὸν

τῶν λυπηρῶν οἰκειῶν σου
καὶ σκέπη πάντων εὐσεβῶν,
Θεογεννητορ, ὑπόθεν
ἡμᾶς ἀεὶ περιφρούρει.

**Εἰς τοὺς Αἴνους ἱστῶμεν στίχους δ΄ καὶ ψάλλομεν
τὰ ἐξῆς Προσόμοια.**

Ἦχος πλ. δ΄. Ὡ, τοῦ παραδόξου θαύματος !

Βάθρον ἀκλινὲς τῆς πίστεως,
Βαρθολομαῖε σεπτέ,
τῆς Κανᾶ γόνε πάντιμε,
ὁ Χριστὸς ὡς εἶδέ σε
ἐγκωμίοις σε ἔστεψεν
Τσραηλίτην
καθάπερ ἄδολον
καὶ σὺν Φιλίππῳ
σὲ συνηρίθμησε
δήμῳ, Ἀπόστολε,
ἄνερ πνευματέμφορε,
τῶν μαθητῶν,
κηρυξάντων ὄνομα
Αὐτοῦ τὸ Ἅγιον.

Σκεῦος τιμαλφῆς τοῦ Πνεύματος,
Βαρθολομαῖε κλυτέ,
ὡς Αὐτὸ ἐπεφοίτησεν
γλῶσσα οἷα ἔμπυρος
ἐπὶ σὲ ἀνεχώρησας
κηρῦξαι πᾶσι
λαοῖς ἀλήθειαν
Εὐαγγελίου
τὴν διασφύζουσαν
καὶ ἔθνη ἄπατα
προσελκῦσαι, πάνσοφε, εἰς τοῦ Χριστοῦ
πίστιν, ἧς Ἀπόστολος
ἐδείχθης πάνσοφος.

Μνήμην τὴν σεπτὴν σου σήμερον,
Βαρθολομαῖε, λαμπρῶς
ἐκτελοῦντες οἱ σύλλογοι
τῶν πιστῶν βοῶμέν σοι·
Χαῖρε, Μάρτυς Ἀπόστολε,

ὁ σὺν Φιλίππῳ
καὶ τῇ ὁμαίμονι,
τῇ Μαριάμνῃ,
αὐτοῦ τῇ σώφρονι,
εἰς Τεράπολιν
ὑπομείνας κρέμασιν ἐκ τῶν ποδῶν
διὰ τὴν εὐσέβειαν,
ἦν διεκκήρυττες.

Σκῆνος σοῦ τὸ χαριτόβρυτον,
Βαρθολομαῖε σεπτέ,
Ἀστυάγης ὁ ἄνομος
Ἀρμενίας, ἄλκιμε,
βασιλεὺς μετὰ σταύρωσιν
σοῦ τὴν τιμίαν
εἰς τὸ θαλάττιον
ἔρριψε ῥεῦμα
καί, ὦ τοῦ θαύματος,
τοῦτο κατέφθασεν
εἰς Λιπάρας ἄφθαρτον
νήσους, πιστῶν
πρὸς αὐτῶν ἐνίσχυσιν
ἐν βίου κλύδωσι.

Δόξα. Ἦχος πλ. α΄.

Ὁ ἐκ Ναζαρὲτ τῆς δυσφήμου ὀρμώμενος ἠκολούθησας,
Ναζωραίῳ Ἰησοῦ, Λόγω Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου,
τῷ διασήμῳ σε δείξαντι ἐν Ἀποστόλοις,
Βαρθολομαῖε θεόπνευστε·
ὄθεν τὴν μνήμην σου σήμερον περιχαρῶς ἐορτάζοντες
καὶ ὡς κήρυκα τοῦ Εὐαγγελίου διαπρύσιον
καὶ μάρτυρα ἄριστον μεγαλύνοντες
τὰς θεοπειθεῖς σου εὐχὰς ἐκδεχόμεθα
πρὸς προκοπὴν βίου καὶ ἀρετῆς ὀλοκλήρωσιν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μακαρίζομέν σε, Θεοτόκε Παρθένε,...

Δοξολογία Μεγάλη καὶ Απόλυσις.

*****

ΕΝ Τῆ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Τὰ Τυπικά, οἱ Μακαρισμοὶ καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τοῦ
Ἀποστόλου ἢ γ' καὶ ἡ στ' ᾠδή.

Ἀπόστολος: Πρὸς Κορινθίους Α' Ἐπιστολῆς. (Κεφ. δ' 9-16).

Ἀδελφοί, δοκῶ ὅτι ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους
ἐσχάτους ἀπέδειξεν....

Ζήτηι τῆ Ι' Κυριακῆ.

Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην (Κεφ. α' 44 -52).

Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς
τὴν Γαλιλαίαν...

Ζήτηι τῆ Α' Κυριακῆ τῶν Νηστειῶν.

Κοινωνικόν. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος
αὐτοῦ....

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις, ἄνερ τίμιε Ἰσραήλ,
ἐν ᾧ οὐχ ὑπάρχει
δόλος, ὥσπερ ἔφη Χριστός,
χαίροις, Ἀποστόλων
κρηπίς, Βαρθολομαῖε,
Εὐαγγελίου κῆρυξ
ἄχρις ἀθλήσεως.

Δίστιχον.

Σοῦ φερωνύμου χάριν, Βαρθολομαῖε,
καμάτους σου ἦσε σεπτοὺς Χαραλάμπης.

Σοῦ φερωνύμου χάριν, Βαρθολομαῖε,
Πατριάρχου ὑμνησέ σε Χαραλάμπης.

Τ Ε Λ Ο Σ

Κ Α Ι Δ Ο Ξ Α

Τ Ω Μ Ο Ν Ω Α Λ Η Θ Ι Ν Ω

Θ Ε Ω Η Μ Ω Ν

